

Általános tájékoztatás hagyatéki eljáráshoz

A hagyatéki eljárás megindítása, a hagyaték leltározása:

Eljáró hatóság: Budapest Főváros XI. kerület Újbuda Önkormányzatának Jegyzője nevében és megbízásából: Hatósági Igazgatóság Igazgatási Osztály Hagyatéki és Birtokvédelmi Csoport hagyatéki ügyintézői (Cím: 1113 Budapest, Boeszkai út 39-41.)

Ügyintézők (öröknyelvezetéknevének kezdőbetűje szerinti kiosztásban):

Dabiné Komesz Mónika (R, S, SZ, Z, ZS)

Tel.: 061/372-45-27

E-mail: komesz.monika@ujbuda.hu

Dávid Eszter (M, N, Ó, Ö, Ő, P, Q)

Tel.: 061/372-45-39

E-mail: david.eszter@ujbuda.hu

Gál Judit (F, G, GY, H, I, Í, J)

Tel.: 0670/684-7260

E-mail: gal.judit@ujbuda.hu

Gyuricza Réka (K, L, LY)

Tel.: 061/372-34-83

E-mail: gyuricza.reka@ujbuda.hu

Joachim Anna (B, C, CS, D, NY)

Tel.: 061/372-46-18

E-mail: joachim.anna@ujbuda.hu

Sáregresi Petra (A, Á, E, É, O, T, TY, U, Ú, Ü, Ű, V, W, X, Y)

Tel.: 061/381-13-41

E-mail: saregresi.petra@ujbuda.hu

Szabó Beatrix (Póthagyatéki eljárás)

Tel.: 061/381-13-29

E-mail: szabo.beatrix@ujbuda.hu

Az ingatlanról- adó- és értékbecslővizsgálat kiállító ügyintézők:

Márkus Mónika, tel.: 061/372-45-89

Vágány Andrea, tel.: 061/372-34-66.

Ügyfélfogadási idő:

Hétfő: 08.00 – 12.00, 13.00-17.00

Szerda: 08.00 - 16.00

Illetékességi terület: Elsősorban az elhunyt utolsó belföldi lakóhelye (annak hiányában utolsó belföldi tartózkodási helye) Budapest XI. kerületben volt.

Hatáskör gyakorlója: Budapest XI. kerület Újbuda Önkormányzatának Jegyzője

A hagyaték átadása: a közjegyzők hatásköre. Az eljáró közjegyzőt az utolsó bejelentett állandó lakóhely és a haláleset hónapja határozza meg.

Dr. Gigler Zoltán (01, 07. hónapokban elhunytak körében)

Irodacím: 1111 Budapest, Karinthy Frigyes út 8. 2. em. 1.

Tel: 061/209-78-30

Dr. Tóth Zoltán (02, 08. hónapokban elhunytak körében)

Irodacím: 1114 Budapest, Bartók Béla út 66. 3. em. 1.

Tel: 061/791-22-24, 061/791-22-25

Dr. Harangi Edina (03, 09. hónapokban elhunytak körében)

Irodacím: 1114 Budapest, Fadrusz u. 18. 3. em. 5.

Tel: 061/613-60-11

Dr. Kádár Zsuzsanna (04, 10. hónapokban elhunytak körében)

Irodacím: 1114 Budapest, Ulászló u. 21.

Tel: 061/381-04-05, 061/381-04-07

Dr. Fortágh Katalin Szilvia (05, 11. hónapokban elhunytak körében)

Irodacím: 1114 Budapest, Fadrusz u. 18. 3. em. 5.

Tel: 061/613-60-11

Dr. Pusztavári Andrea (06, 12. hónapokban elhunytak körében)

Irodacím: 1114 Budapest, Bartók Béla út 72. 1. em. 2.

Tel: 061/279-18-11, 061/279-18-12, E-mail:

A hagyatéki eljárás menete:

A hagyatéki eljárás megindulása, amikor a jegyző az örökhagyó haláláról értesül:

- a halott vizsgálati bizonyítvány alapján,
- holtnek nyilvánító vagy a halál tényét megállapító végzés alapján,
- olyan személy bejelentése alapján, akinek a hagyatéki eljárás megindításához jogi érdeke fűződik.

A halottvizsgálati bizonyítvány beérkezésével a Budapest, XI. kerületi hagyatéki ügyintézők abban az esetben járhatnak el, ha az elhunyt személy utolsó érvényes belföldi lakóhelye (annak hiányában utolsó belföldi tartózkodási helye) Budapest, XI. kerületben volt.

A hagyaték leltározásának megkezdése: az eljárás megindulását követő 5 napon belül.

A hagyaték leltározása: az örökhagyó és a hagyatéki eljárásban érdekelt jogszabályban meghatározott adatainak, valamint a hagyatékba tartozó vagyonnak, továbbá az ezekkel kapcsolatos, jogszabályban meghatározott nyilatkozatoknak a beszerzése és rögzítése.

A hagyatéki ügyintézők az ingatlan-nyilvántartás TakarNet rendszerén keresztül adatot szereznek be az örökhagyó ingatlanvagyonáról.

A hagyatéki ügyintéző a halottvizsgálati bizonyítványban feltüntetett hozzátartozónak eljárási értesítőt és kitöltendő Nyilatkozat nyomtatványt küld. Felhívja a feleket, hogy a felhívás kézhezvételétől számított 8 napon belül jelentsék be, ha a tájékoztatásban foglaltakon felül további, a hagyaték tárgyához tartozó vagyontárgy rögzítése szükséges a leltárban.

A hagyatékot leltározni kell:

- belföldön fekvő ingatlanban (lakás, garázs, föld, kert, telek, stb.) lévő tulajdoni hányadot;
- belföldi cégjegyzékbe bejegyzett gazdasági társaságban, illetve szövetkezetben fennálló tagi (részvényesi) részesedést
- lajstromozott vagyontárgyat (olyan ingó dolog vagy jog, melynek meglétét közhiteles nyilvántartás igazolja) pl.: engedélyhez kötött gépjármű; lőfegyver; védett műalkotás; egyéb; nem tartoznak ide a bankok, pénzügyintézetek, biztosítók nyilvántartásai, az azokban fellelhető vagyon kérelemre leltározható.
- ingó vagyont, ha értéke a törvényben megállapított öröklési illetékmentes (jelenleg 300.000,-Ft/örökös) értéket meghaladja.
- az öröklésben érdekelt(ek) indokolt kérelmére.
- ha az örökösöként érdekelt öröklési érdeke veszélyeztetve van és méhmagzat, kiskorú, cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló nagykorú, ismeretlen helyen lévő személy, vagy ügyeinek vitelében akadályozott természetes személy
- ha az örökösöként érdekelt csak a Magyar Állam
- Hagyatéki vagyon hiányában, ha az örökösöknek kizárólag az örökös minőségük igazolására van szükségük, öröklési bizonyítvány kiállítására kerülhet sor.

Ha a hagyatéktárgyat ingatlan vagyon képezi, a hagyatéki ügyintéző megkeresi az ingatlan fekvése szerinti önkormányzat jegyzőjét adó- és értékbecslő bizonyítvány kiállítására céljából. Az adó- és értékbecslő bizonyítványok kiállításához XI. kerületi családi lakóház esetén, illetve ha ezt az érdekeltek kéri az adó- és értékbecslő bizonyítványt kiállító ügyintéző helyszíni szemlét tart. Az adó- és értékbecslő bizonyítványt a hagyatéki ügyintéző közli az öröklésben érdekeltekkel. Az abban foglaltakkal szemben az öröklésben érdekeltek a közléstől számított 15 napon belül fellebbezéssel élhetnek. Fellebbezni csak a megtámadott döntésre vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a döntésből közvetlenül adódó jog- vagy érdeksérelemre hivatkozva lehet. A fellebbezést indokolni kell. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyről az adó- és értékbecslő bizonyítványt megállapító eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott. A fellebbezést az adó- és értékbecslő bizonyítványt kiállító hatóságnál kell előterjeszteni. A fellebbezés illetékköteles, melynek mértéke a fellebbezéssel érintett vagy vitatott összeg minden megkezdett 10.000.- forintja után 400 forint, de legalább 5.000.- forint, legfeljebb 500.000.- forint. A fellebbezési illetéket az adó- és értékbecslő bizonyítványt kiállító jegyző illetékessége szerinti Polgármesteri Hivatal átutalási számlájára kell befizetni. A fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőn belül a fellebbezési jogáról lemondhat. A fellebbezési jogról történő lemondás nem vonható vissza.

A leltárba felvett **ingóság** értékének feltüntetése előtt az öröklésben érdekeltek arra - az érték meghatározását megkönnyítő adatok közlésével, a tárgy általuk becsült értékének megjelölésével - nyilatkozatot tehetnek.

Kötelesrész iránti igény bejelentése esetén a kötelesrész alapjának számításához szükséges vagyontárgyat 8 napon belül be kell jelenteni.

Az örökösöként érdekelteknek lehetőségük van az eljárás leltározási szakaszában egymással, valamint a hagyatéki hitelezőkkel egyezségi tárgyalásokat folytatni. A feleknek lehetőségük van közvetítői eljárás igénybevételére is. Amennyiben a felek között megállapodás jön létre, az erről készült teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt írásbeli nyilatkozatukat, a megállapodást kötő felek közös kérelmére, mint egyezségi tervezetet a

feleknek az egyezségtervezet egyezségkenti jóváhagyása iránti kérelmével együtt a jegyző a hagyatéki leltár mellékleteként a közjegyzőhöz továbbítja jóváhagyás céljából. A feleknek egyezségkötésre a közjegyzői előtti eljárásban is lehetőségük van.

Ha az elhunyt személy után leltározandó vagyontárgy maradt, de sem végrendeleti, sem törvényes örökös nincsen akkor a várható örökös a Magyar Állam. Ebben az esetben helyszíni szemle tartását követően a hagyatéki leltár mellékletét képező dokumentumok, értékpapírok, esetleges készpénz bírói letétbe helyezéséről a hagyatéki ügyintéző gondoskodik, melynek időtartama a hagyatéki eljárás jogerős befejezéséig tart. Ha az örökhagyónak magánszemély vagy jogi személy felé tartozása volt, és azt a jogosult hitelt érdemlően igazolja, úgy ezt a követelést hagyatéki teherként kell figyelembe venni.

A hagyatéki ügyintéző elkészíti a hagyatéki leltárt a rendelkezésre álló nyilvántartási adatok, a bemutatott iratok és a nyilatkozatok alapján.

A hagyatéki ügyintéző a hagyatéki leltárt csak a fellebbezési határidő lejárta után, ha pedig az adó- és értékbizonyítvány ellen fellebbezéssel éltek, akkor a fellebbezés elbírálása után küldi meg a közjegyzőnek mellékelve a leltár felvételkor benyújtott ingók eredetét igazoló okiratokat, egyéb iratokat, számlákat.

A hagyatéki leltár elkészítésének határideje: főszabály szerint 30 nap. E határidőt attól a naptól kell számítani, amikor a jegyző a kötelező leltározás alá eső vagyontárgyról vagy a leltár felvételét kötelezővé tevő tényről, körülményről okiratból tudomást szerez.

A hagyatéki eljárás folytatása a közjegyző előtt:

A hagyaték megállapítása és az örökös(ök) részére történő átadása a közjegyző hatáskörébe tartozik.

A hagyatéki eljárás megszüntetése:

Ha az elhunyt személy után nem maradt sem ingatlan, sem meghatározott egyedi értéket képviselő ingóság, és erről a hozzátartozó büntetőjogi felelőssége ismeretében nyilatkozik, akkor az eljárást a hagyatéki ügyintéző megszünteti.

Biztosítási intézkedések a hagyatéki eljárásban:

A jegyző, vagy a hagyatéki leltár megküldését követően közjegyző az öröklésben érdekelt indokolt kérelmére a hagyaték megóvása érdekében biztosítási intézkedéseket tehet.

A biztosítási intézkedés elrendelésének feltétele, hogy

- a hagyaték átadására még nem került sor, és
- az öröklésben érdekelt valószínűsítette, hogy a hagyatékhoz tartozó vagyontárgy veszélyben van.

Hivatalból is helye van biztosítási intézkedés elrendelésének, ha megállapítható a vagyontárgy veszélyeztetettsége, és az öröklésben olyan személy látszik érdekeltnek, aki

- méhmagzat, kiskorú vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy és nincs törvényes képviselője vagy törvényes képviselője akár a törvény kizáró rendelkezése folytán, akár tényleges akadály miatt az ügyben nem járhat el, vagy
- törvényes képviselővel vagy meghatalmazottal nem rendelkező olyan személy, aki ismeretlen helyen tartózkodik, vagy az ügyben más okból eljárni nem tud.

Biztosítási intézkedésként a következők rendelhetők el a leltárba felvett belföldi vagyon, a vagyon meghatározott része vagy egyes vagyontárgyak tekintetében pl.: bírósági letétbe

helyezés, hatósági vagy közjegyzői letétbe vétel, birtokba adás (birtokban hagyás), zárlat, szükség esetén zár alá vétel.

Ha a hagyatékban a Ptk. gazdasági társaságokra és szövetkezetekre vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott társasági, illetve szövetkezeti részesedés van, biztosítási intézkedésként a tagsági (szövetkezeti) jogok gyakorlására a társaság (szövetkezet) vagy a működésében érintett más személy, szervezet indokolt kérelmére ügygondnokot rendelhet ki. Emellett - az öröklésben érdekelt kérelmére - ügygondnok rendelhető ki abban az esetben is, ha a hagyatékban követelés van.

Az ügygondnok vagyonsökkenést eredményező határozat hozatalát a szavazatával nem támogathatja és a hagyaték terhére vagyoni kötelezettségeket nem vállalhat, kivéve, ha ezzel az érintett társaságot (szövetkezetet) és az örökösként érdekeltet nyilván való károsodástól óvja meg.

Ha a leltár szerint a hagyatékban követelés van, annak behajtására az öröklésben érdekelt kérelmére a közjegyző ügygondnokot rendelhet ki.

Ha arra hivatalból nem került sor, az ügygondnokot bármelyik örökösként érdekelt kérelmére a közjegyző (a leltár megküldéséig a jegyző) végzésben kirendeli, és feladatáról a végzés megküldésével egyidejűleg – ha az a végrendelet későbbi előkerülése miatt változik, akkor ismételen – tájékoztatja. Ha valamennyi öröklésben érdekelt közös kérelemben kéri meghatározott személy ügygondnokul történő kirendelését, akkor a kérelemben megjelölt személyt kell kirendelni; e kérelemben az öröklésben érdekeltnek nyilatkozniuk kell arról, hogy más öröklésben érdekeltől nincs tudomásuk.

A biztosítási intézkedést a jegyző általi elrendelés esetén a jegyző, közjegyző általi elrendelés esetén vagy maga a közjegyző, vagy megkeresésére a vagyontárgy fekvése szerint illetékes jegyző foganatosítja. A biztosítási intézkedés költségeit a biztosítási intézkedést kérő előlegezi. A költségek viseléséről a biztosítási intézkedést megszüntető vagy az eljárást befejező végzésben kell rendelkezni.

A külföldi hagyatéki vagyon leltározása esetén a hagyaték leltározására vonatkozó szabályokhoz képest annyi az eltérés, hogy a külföldi hagyatéki vagyont a hagyatéki leltárba akkor kell felvenni, ha annak meglétét és hagyatékhoz tartozását igazolták. Ha az öröklésben érdekelt külföldi vagyon meglétét és hagyatékhoz tartozását igazolni nem tudja, de valószínűsíti, kérésére - a hagyatéki leltár megküldését követően - a közjegyző hagyatéki eljárási igazolást állít ki annak érdekében, hogy az öröklésben érdekelt az előbbiekből szerinti igazoláshoz szükséges okiratot beszerezhesse. A közjegyző az előbbiekből foglalt kérelemtől függetlenül hivatalból is intézkedhet a külföldi vagyon meglétét és hagyatékhoz tartozását igazoló okirat beszerzése iránt. A hagyatéki leltárban szereplő külföldi vagyonnak, e vagyon meghatározott részének vagy egyes vagyontárgyaknak a biztosítása érdekében az öröklésben érdekelt indokolt kérelmére a közjegyző hagyatéki eljárási igazolást ad ki. A hagyatéki eljárási igazolás nem minősül biztosítási intézkedésnek.

Ügyfél joga:

- leltár felvételét kérje, hitelezői igényt jelentsen be,
- helyette törvényes képviselője, vagy az általa, ill. a törvényes képviselő által meghatalmazott cselekvőképes személy is eljárhat. A meghatalmazást teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba kell foglalni
- az ügy irataiba az ügyintézővel történt előzetes egyeztetést követően, ügyfélfogadási időben, személyesen, illetve képviselője útján. betekinteni. Az iratbetekintés során

másolatot készíthet, vagy – illeték lerovása mellett – másolatot kérhet. A másolat illetéke oldalanként 100.- forint. A másolatot a hatóság kérelemre hitelesíti, melynek illetéke oldalanként 100.- forint.

- jegyzőkönyv felvételét kérje,
- helyszíni leltár felvételét kérje,
- az eljárás során jogairól és kötelezettségeiről tájékoztassák
- biztosítási intézkedések kérelmezésének lehetősége

Ügyfél kötelezettsége:

- jóhiszeműen közreműködjön,
- leltár felvétele során együttműködjön
- idézésnek eleget tegyen,
- hiánypótlásnak eleget tegyen

A hagyatéki eljárás költsége: a hagyatéki eljárás jegyzői szakasza (leltárfelvétel) illetékmentes.

A hagyatéki eljárás költsége:

- a közjegyzőt a közjegyzői díjszabásról szóló jogszabály szerint megillető munkadíj és költségterítés (közjegyzői díjazás),
- az ügygondnok eljárásának külön jogszabályban meghatározott díja és költségterítése (gondnoki díjazás),
- a biztosítási intézkedés elrendelésével és foganatosításával kapcsolatban felmerült, külön jogszabályban meghatározott költség (biztosítási intézkedés költsége), valamint
- a külföldi hatósághoz intézett megkereséssel összefüggésben felmerült költség.

A hagyatéki eljárásban nincs helye költségmentességnek és költségfeljegyzési jognak.

A közjegyzői díjak közös szabályai:

A közjegyzőt a törvény alapján végzett közjegyzői tevékenységéért munkadíj és költségterítés illeti meg, amit az eljárás kezdeményező, hivatalból indult eljárás esetén az abban érdekelt fél köteles megfizetni (több fél esetén a fizetési kötelezettség egyetemleges). A közjegyzői díj várható összegéről a tevékenység megkezdésekor a felet a közjegyző tájékoztatja.

A közjegyzői díjakat elsősorban a közjegyzői díjszabásról szóló 14/1991. (XI. 26.) IM rendelet (a továbbiakban: díjrendelet) határozza meg, de vannak más jogszabályok is, amelyek egyes eljárások díjairól rendelkeznek. A közjegyzői díjazás jogszabályban meghatározott tételekből tevődik össze, és annak megfizetése kötelezettség, amelytől a közjegyző sem térhet el.

Jogorvoslat

A hagyatéki leltározása során a nem a közjegyző által hozott végzésekkel szembeni jogorvoslatra a közjegyző végzése elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy

- a) a fellebbezést a jegyzőnél kell előterjeszteni,
- b) a végzést a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően - részben vagy egészben - a jegyző is megváltoztathatja, de ha a fellebbezésnek 3 napon belül nem, vagy nem egészben ad helyt, köteles azt haladéktalanul megküldeni a közjegyzőnek, aki - ha a fellebbezésben foglaltaknak 3 napon belül nem ad helyt - felterjeszti a bírósághoz.

Az eljárás során hozott végzésekkel szemben a fellebbezési illeték a vitássá tett követelés vagy követelésrész, ha az eljárás tárgyának értéke nem állapítható meg 200 000 Ft 3%-a, de legalább 7 000 Ft.

Póthagyatéki eljárás:

A hagyatéki eljárás lefolytatására illetékes közjegyző kizárólagos illetékességgel rendelkezik ugyanannak az örökhagyónak a hagyatékára vonatkozó újabb eljárásra (póthagyatéki eljárás, megismételt eljárás). Ha a hagyatéki eljárás befejezése után válik ismertté az örökhagyó hagyatékához tartozó valamilyen vagyontárgy, póthagyatéki eljárásnak van helye. A póthagyatéki eljárásra a hagyatéki eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni. Az alaphagyatéki eljárásban tett nyilatkozatok és elvégzett eljárási cselekmények - az örökség visszautasításától vagy a visszautasítás jogáról való lemondástól eltekintve - a póthagyatéki eljárásra nem hatnak ki. A közjegyző a hagyatékátadó végzés meghozatalát megelőzően hivatalból intézkedik az alaphagyatéki iratok beszerzése érdekében.

Vonatkozó jogszabályok:

- A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény (Hetv.)
- A hagyatéki eljárás egyes cselekményeiről szóló 29/2010.(XII.31.) KIM rendelet
- Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) egyes részei a Hetv.-ben megjelölt esetekben
- A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény
- A polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
- Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXII. törvény (Eüsztv.)
- Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.)